

Neljapäev, 8. mai 2008

Huvigruppide esindajate (lobistide) tegevust Euroopa institutsioonides käsitlev raamistik

P6_TA(2008)0197

Euroopa Parlamendi 8. mai 2008. aasta resolutsioon huvigruppide esindajate (lobistide) tegevust Euroopa institutsioonides käsitleva raamistiku väljatöötamise kohta (2007/2115(INI))

(2009/C 271 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 9 lõiget 4;
- võttes arvesse komisjoni rohelist raamatut „Euroopa läbipaistvuse algatus” (KOM(2006)0194);
- võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa läbipaistvuse algatuse roheline raamatu järeelmeetmed” (KOM(2007)0127);
- võttes arvesse 10. detsembril 2007 komisjoni välja antud huvigruppide esindajate eetikakoodeksi projekti;
- võttes arvesse oma 17. juuli 1996. aasta otsust kodukorra muutmise kohta (lobitöö Euroopa Parlamendis) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 13. mai 1997. aasta otsust kodukorra muutmise kohta (huvigruppide esindajate eetikakoodeks) ⁽²⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning eelarvekontrollikomisjoni, majandus- ja rahanduskomisjoni, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni, õiguskomisjoni ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A6-0105/2008),
- A. arvestades, et koos Euroopa Parlamendi volituste laienemisega tehakse parlamendis märgatavalt rohkem lobitööd;
- B. arvestades, et lobitöö eesmärk ei ole mõjutada üksnes poliitilisi ja õigusloomega seotud otsuseid, vaid ka ühenduse vahendite eraldamist ning õigusaktide rakendamise järelevalvet ja jõustamist;
- C. arvestades, et pärast Lissaboni lepingu eeldatavat ratifitseerimist Euroopa Parlamendi volitusi laiendatakse ning parlamendist saab kaasõiguslooja peaaegu kõigis valdkondades tavapärase õigusloomemenetluse kaudu, mistõttu on temast huvitatud veelgi rohkem lobiste;
- D. arvestades, et huvigruppide esindajad etendavad demokraatliku süsteemi aluseks olevas avatud ja pluralistlikus dialoogis olulist rolli ning on oma volitusi täitvatele parlamendiliikmetele tähtsaks teabeallikaks;
- E. arvestades, et lobistide tegevus ei ole suunatud mitte ainult parlamendiliikmetele, vaid nad püüavad mõjutada ka parlamendi otsuseid, suunates lobitöö parlamendikomisjonide sekretariaadis töötavatele ametnikele, fraktsioonide töötajatele ja parlamendiliikmete assistentidele;
- F. arvestades, et hinnanguliselt on Brüsselis umbes 15 000 huvigruppide esindajat ja 2 500 huvigruppide organisatsiooni;
- G. arvestades, et komisjon tegi ettepaneku luua Euroopa läbipaistvuse algatuse ühe osana ELi institutsioonides tegutsevate huvigruppide esindajate ühtne register;

⁽¹⁾ EÜT C 261, 9.9.1996, lk 75.

⁽²⁾ EÜT C 167, 2.6.1997, lk 20.

Neljapäev, 8. mai 2008

- H. arvestades, et parlamendil on juba alates 1996. aastast oma lobistide register ⁽¹⁾, samuti eetikakoodeks ⁽²⁾, mis kohustab registreeritud lobiste tegutsema kõrgete eetiliste normide kohaselt;
- I. arvestades, et parlamendis on praegu ligikaudu 5 000 registreeritud lobisti;
- J. arvestades, et huvigruppidesse kuulub kohalikke ja riiklikke organisatsioone, kelle tegevuse reguleerimise eest vastutavad liikmesriigid,

Parlamendi läbipaistvuse suurendamine

1. tunnistab, et huvigrupid mõjutavad ELi otsustusprotsessi, mistõttu peab väga oluliseks, et parlamendiliikmed teaksid, milliseid organisatsioone huvigrupid esindavad; rõhutab, et läbipaistev ja võrdne juurdepääs kõikidele ELi institutsioonidele on liidu legitiimsuse ja selle kodanike usalduse absoluutne eeltingimus; rõhutab, et läbipaistvus on kahesuunaline tee, mis on vajalik nii institutsioonide endi töös kui ka lobistide puhul; rõhutab, et huvigruppide võrdne juurdepääs ELi institutsioonidele suurendab liidu juhtimiseks olemasolevat oskusteavet; peab oluliseks, et kodanikuühiskonna esindajatel on juurdepääs ELi institutsioonidele, ennekõike aga parlamendile;
2. on arvamusel, et parlamendiliikmed vastutavad ise selle eest, et tagada, et neile edastatud teave on tasakaalustatud; rõhutab asjaolu, et parlamendiliikmed peavad olema suutelised tegema poliitilisi otsuseid lobistidest sõltumatult;
3. tunnistab, et kui raportöör seda vajalikuks peab, võib ta vabatahtlikult kasutada „õigusloomelist jalajälge”, s.t parlamendiraportile lisatavat soovituslikku loendit registreeritud huvigruppide esindajatest, kellega konsulteeriti ja kes andsid märkimisväärse panuse raporti koostamisse; on seisukohal, et eriti soovitatav on, et nimetatud loetelu oleks lisatud õigusloomega seotud raportitesse; rõhutab aga, et sama tähtis on, et komisjon lisaks sellise „õigusloomelise jalajälje” oma õigusloomealgatuste juurde;
4. rõhutab, et parlament peab otsustama täiesti sõltumatult, millises ulatuses ta võtab arvesse kodanikuühiskonna esindajate esitatud arvamusi;
5. võtab teadmiseks kehtivad ettekirjutused, mille kohaselt peavad parlamendiliikmed oma majanduslikud huvid deklareerima; kutsub juhatust üles koostama kvestorite ettepanekul kava, et parandada veelgi parlamendi kodukorra artiklite rakendamist ja järelevalvet, mille kohaselt peab parlamendiliige deklareerima kõik saadavad rahalised, isiklikud ja materiaalsed toetused ⁽³⁾;
6. võtab teadmiseks fraktsioonidevaheliste töörühmade kehtiva eeskirja, vastavalt millele tuleb rahalised toetused avalikustada; nõuab suuremat selgust seoses fraktsioonidevaheliste töörühmadega, s.t kõikide olemasolevate registreeritud ja registreerimata fraktsioonidevaheliste töörühmade loetelu avaldamist parlamendi veebisaidil, sealhulgas töörühmade tegevusele väljastpoolt antava toetuse üksikasjalikku deklareerimist ning töörühma laiemate eesmärkide kirjeldust; rõhutab siiski, et fraktsioonidevahelisi töörühmi ei tohiks mingil juhul lugeda parlamendi organiteks;
7. nõuab, et juhatust uuriks kvestorite ettepanekul, millised võimalused on piirata loata juurdepääsu parlamendi hoonete korrustele, kus asuvad parlamendiliikmete bürood, arvestades, et avalikkuse juurdepääsu parlamendikomisjonide ruumidele tuleks piirata üksnes erandjuhtudel;

Komisjoni ettepanek

8. tunneb heameelt komisjoni ettepaneku üle luua Euroopa läbipaistvuse algatuse ühe osana paremini liigendatud raamistik huvigruppide esindajate tegevusele;
9. nõustub komisjoniga, kes määratleb lobitööd kui „tegevust, mille eesmärk on mõjutada ELi institutsioonide poliitikakujuandamis- ja otsustusprotsessi”; leiab, et määratlus on kooskõlas kodukorra artikli 9 lõikega 4;

⁽¹⁾ Kodukorra artikli 9 lõige 4.

⁽²⁾ Kodukorra IX lisa artikkel 3.

⁽³⁾ Kodukorra I lisa artikkel 2.

Neljapäev, 8. mai 2008

10. rõhutab, et lobistideks tuleks lugeda ja ühtmoodi tuleks kohelda kõiki selle määratluse alla kuuluvaid väljaspool ELi institutsioone tegutsevaid osalisi, kes korrapäraselt institutsioone mõjutavad, sealhulgas nii avaliku kui ka erasektori huvide esindajaid: elukutselised ja asutusesisesed lobistid, valitsusvälised organisatsioonid, mõttekojad, kutse- ja ametiühinguid, tööandjate ühendused, tulundus- ja mittetulundusorganisatsioonid ja juristid, kui nende eesmärk on pigem poliitika mõjutamine kui abi ja kaitse pakkumine kohtumenetluses või õiguslase nõu andmine; rõhutab siiski, et liikmesriikide piirkonnad ja haldusüksused ning riikliku ja Euroopa tasandi erakonnad ning need organid, kellel on asutamislepingutega määratud õiguslik seisund, ei kuulu selle eeskirja reguleerimisalasse, kui nad tegutsevad vastavalt selliste organite rollile ja täidavad oma ülesandeid asutamislepingutes sätestatud viisil;

11. tunneb põhimõtteliselt heameelt komisjoni ettepaneku üle luua ühtne koondregister, kus saaksid end registreerida nii komisjonis kui parlamendis lobitöö tegijad, ning nõuab, et nõukogu, komisjon ja parlament sõlmiksid institutsioonidevahelise kokkuleppe ühtse kohustusliku registri kohta (nagu see *de facto* juba Euroopa Parlamendis toimib), mida saab kohaldada kõikides institutsioonides ja mis sisaldab kõiki finantsandmeid, registrist eemaldamise ühist mehhanismi ja ühtset eetilise käitumise koodeksit; tuletab siiski meelde, et nõukogu, komisjon ja parlament on erineva olemusega institutsioonid; jätab seetõttu endale õiguse hinnata komisjoni ettepanekut selle lõplikul kujul ning alles seejärel otsustada, kas seda toetada või mitte;

12. tuletab meelde, et lobistide arv, kellel on juurdepääs parlamendile, peab jääma mõistlikesse piiridesse; soovib seega võtta kasutusele niisuguse süsteemi, millega nähakse ette lobistide ühekordne registreerimine, mis kehtib kõikide institutsioonide jaoks, ning iga institutsioon võib otsustada, kas võimaldada oma ruumidele juurdepääsu või mitte, andes seega parlamendile ka edaspidi võimaluse piirata igale organisatsioonile või äriühingule antavate läbipääsulubade arvu neljale;

13. nõuab erinevate registrite vastastikust tunnustamist nõukogu, komisjoni ja parlamendi poolt juhul, kui ei lepita kokku ühtses registris; soovib, et seni kuni institutsioonid ei ole hakanud looma ühtset registrit, peaksid institutsioonide veebipõhistes registrites olema viited teistele registritele, et oleks võimalik lobistide registrikandeid võrrelda; kutsub peasekretäri üles tegema parlamendi akrediteeritud huvigruppide esindajate loetelu parlamendi veebisaidil kergemini kättesaadavaks;

14. teeb ettepaneku moodustada viivitamatult ühine töörihm, mis koosneks nõukogu esindajatest, komisjoni liikmetest ja parlamendiliikmetest ja mille nimetab ametisse esimeeste konverents, mille eesmärk on teha 2008. aasta lõpuks kindlaks, milline toime on nõukogule, komisjonile või parlamendile juurdepääsu soovivate lobistide ühtsel registril ning töötada välja ühtne eetikakoodeks; teeb peasekretärile ülesandeks võtta asjakohased meetmed;

15. nõuab tungivalt, et nõukogu ühineks kavandatava ühtse registriga; on seisukohal, et hoolega tuleb kaaluda lobistide tegevust nõukogu sekretariaadis seoses küsimustega, kus kasutatakse kaasotsustamismenetlust;

16. võtab teadmiseks komisjoni otsuse hakata kasutama vabatahtlikku registrit ja hinnata süsteemi pärast ühe aasta möödumist, kuid tunneb muret asjaolu pärast, et üksnes vabatahtlik süsteem võimaldab vähem vastutavatel lobistidel tingimuste täitmist vältida; kutsub kolme institutsiooni üles vaatama läbi lobistide tegevust reguleeriva eeskirja hiljemalt kolm aastat pärast ühtse registri loomist, et hinnata, kas muudetud süsteemiga saavutatakse vajalik läbipaistvus lobistide tegevuses; on teadlik Lissaboni lepinguga määratud kohustusliku registri õiguslikust alusest ning väljendab tahet senikaua teha institutsioonidega koostööd olemasolevate registrite põhjal institutsioonidevahelise kokkuleppe raames; on arvamusel, et lobistidelt, kes soovivad korrapäraselt juurdepääsu institutsioonidele, tuleks nõuda kohustuslikku registreerimist, mida parlamendis juba *de facto* nõutakse;

17. on seisukohal, et kuna lobitegevus pidevalt areneb, peavad seda reguleerivad eeskirjad olema muutustega kiireks kohanemiseks piisavalt paindlikud;

Neljapäev, 8. mai 2008

18. võtab teadmiseks komisjoni huvigruppide esindajate eetikakoodeksi projekti; tuleb komisjonile meelde, et parlamendil on selline koodeks olnud juba üle 10 aasta ja palub komisjonil ühtse eeskirja kehtestamise küsimus parlamendiga läbi arutada; on arvamisel, et koodeksi abil tuleks tagada kindel järelevalve lobistide käitumise üle; rõhutab, et lobistide suhtes, kes rikuvad eetikakoodeksit, tuleks kohaldada sanktsioone; rõhutab, et registris oleva teabe kontrollimiseks tuleb näha ette piisavalt vahendeid (töötajad ja rahalised vahendid); on seisukohal, et komisjoni registri puhul võivad sanktsioonid hõlmata registrist ajutist väljaarvamist ja tõsisematel juhtudel registrist eemaldamist; on arvamisel, et kui ühtne register on kehtestatud, peaks koodeksi rikkumine lobistide poolt tooma kaasa sanktsioonid seoses juurdepääsuga kõikidesse institutsioonidesse, kus registrit kohaldatakse;

19. rõhutab, et register peab olema kasutajasõbralik ja sellele peab olema Interneti teel lihtne juurde pääseda; avalikkusel peab olema lihtne leida ja otsida registrit ning register peab hõlmama lisaks lobitööd tegevate organisatsioonide nimedele ka lobistide enda nimesid;

20. rõhutab, et register peaks sisaldama eri kategooriaid, kuhu tuleks lobistid registreerida vastavalt nende esindatud huvidele (nt kutseühingud, äriühingute esindajad, ametiühingud, tööandjate organisatsioonid, õigusbürood, valitsusvälised organisatsioonid jne);

21. tunneb heameelt komisjoni otsuse üle nõuda, et registrisse kantavate huvigruppide esindajad avalikustavad enda kohta järgmised finantsandmed:

- konsultatsioonifirmade ja õigusbüroode käive, mis on seotud ELi institutsioonides tehtava lobitööga ning nende suuremate klientide suhteline osakaal selles käibes;
- asutusesiseste lobistide ja kutseühingute hinnangulised kulud vahetult ELi institutsioonides tehtavale lobitööle;
- valitsusväliste organisatsioonide ja mõttekodade kogueelarved ja nende jagunemine peamiste rahastamisallikate lõikes;

22. rõhutab, et finantsandmete avalikustamise nõue peab kehtima võrdselt kõigi registreeritud huvigruppide esindajate suhtes;

23. palub eespool nimetatud ühisel tööühmal teha ettepanek erikriteeriumide kohta, mille kohaselt nõutakse finantsandmete avalikustamist, näiteks lobitöö kulude näitamist asjakohaste parameetrite piires (täpsed arvud ei ole vajalikud);

24. kutsub vastutavat komisjoni üles valmistama ette vajalikud muudatusettepanekud parlamendi kodukorra kohta;

*
* *
*

25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Valge raamat spordi kohta

P6_TA(2008)0198

Euroopa Parlamendi 8. mai 2008. aasta resolutsioon spordi valge raamatu kohta (2007/2261 (INI))

(2009/C 271 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Lissaboni lepinguga muudetud ELi lepingu artiklit 6 ja EÜ asutamislepingu artiklit 149, milles käsitletakse ELi panust Euroopa spordiküsimuste edendamisse, võttes arvesse selle eripära, vaba-tahtlikkusel põhinevaid struktuure ning selle sotsiaalset ja kasvatuslikku funktsiooni;
- võttes arvesse valget raamatut spordi kohta (KOM(2007)0391);